

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Filozofia przyrody Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geologia inżynierska i hydrogeologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia inżynierskie pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 07GIHS.31HS.02527.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Koordynator zajęć	Mariusz Szynkiewicz		
Prowadzący zajęcia	Mariusz Szynkiewicz		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu filozofii w ujęciu historycznym i systematycznym ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z przyrodą (także także o odniesieniu do nauk o Ziemi)
C2	Zaznajomienie z głównymi problemami filozofii przyrody, ontologii przyrodniczej i metafizyki (z uwzględnieniem nauk o Ziemi)
C3	Rozwinięcie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią filozoficzną i naukową (ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu fil. przyrody i wybranych pojęć z zakresu nauk przyrodniczych)
C4	Rozwinięcie umiejętności identyfikacji cywilizacyjnych, prawnych, etycznych oraz kulturowych interpretacji poznania natury i relacji człowiek - przyroda
C5	Wyrobinienie umiejętności formułowania i uzasadniania stawianych tez i dokonywanych ich ocen (ze szczególnym uwzględnieniem zasad formułowania hipotez dotyczących zagadnień naukowych)

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada podstawową wiedzę na temat głównych zagadnień filozoficznych ze szczególnym uwzględnieniem dociekań dotyczących świata przyrody (również tych, wynikających z badań prowadzonych w ramach nauk o Ziemi)	GIH_K3_W01	Kolokwium pisemne
W2	Zna główne orientacje, poglądy i doktryny z zakresu filozofii przyrody w ich relacji do wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych (w tym nauk o Ziemi)	GIH_K3_W01, GIH_K3_W11	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Posługuje się podstawową terminologią właściwą dla filozoficznych interpretacji natury	GIH_K3_U04, GIH_K3_U08, GIH_K3_U09	Kolokwium pisemne
U2	Prawidłowo analizuje właściwe dla różnych kultur uwarunkowania prawne, etyczne i cywilizacyjne myśli filozoficznej interpretującej naturę i miejsce jakie zajmuje je w niej człowiek (ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy nauk o Ziemi)	GIH_K3_U01, GIH_K3_U10, GIH_K3_U12	Kolokwium pisemne
U3	Obiektywnie interpretuje relację człowiek - świat przyrody. Potrafi dokonać krytycznej oceny wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień analizowanych na gruncie nauk o Ziemi)	GIH_K3_U05, GIH_K3_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Potrafi prowadzić dyskusje dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu filozofii przyrody z uwzględnieniem schematu: teza - uzasadnienie - ocena	GIH_K3_K01, GIH_K3_K05, GIH_K3_K06, GIH_K3_K07, GIH_K3_K08	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Omówienie ewolucji znaczenia terminu "filozofia" oraz szczegółowa analiza związków filozofii z poszczególnymi naukami (na przykładzie nauk przyrodniczych).	W1, U2, K1	Wykład
2.	Główne działy filozofii - prezentacja: - teoria bytu (aspekt ontologiczny), - teoria poznania (aspekt epistemologiczny), - teoria wartości (aspekt normatywny), i ich relacja do analiz z zakresu f. przyrody (przyroda, jako przedmiot refleksji filozoficznej).	W1, W2, U2, U3, K1	Wykład
3.	Przegląd głównych zagadnień z zakresu f. przyrody (terminologia przedmiotowa, problemy, dylematy, spory).	W1, W2, U2, U3, K1	Wykład
4.	Przegląd głównych orientacji z obszaru f. przyrody, od czasów jońskiej szkoły filozofii przyrody do czasów współczesnych (ujęcie historyczne).	W1, W2, U2	Wykład
5.	Wskazanie relacji łączącej dzieje rozwoju nauk przyrodniczych (odkrycia naukowe, teorie naukowe, zmiany paradygmatów) z ewolucją filozofii przyrody, jako subdyscypliny wiedzy filozoficznej. Omówienie zależności występujących pomiędzy wskazanymi uprzednio obszarami wiedzy a refleksją filozoficzną (również w ujęciu etycznym).	W2, U1, U2, U3	Wykład
6.	Przekazanie umiejętności pracy ze źródłami wiedzy filozoficznej oraz wyjaśnienie podstawowych zasad tworzenia opracowań filozoficznych (z uwzględnieniem zagadnień etycznych i prawnych).	W2, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocena z wykładu na podstawie kolokwium pisemnego (100% oceny końcowej) Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Heller M., Filozofia przyrody. Zarys historyczny, Wyd. Znak 2004 (wybrane fragmenty)
2. Such J., Szczeniak, M., Ontologia przyrodnicza, Wyd. Naukowe IF UAM 2001 (fragmenty)
3. Tatarkiewicz W., Historia filozofii, T. 1-3, Warszawa 1980 (fragmenty)
4. Wywiad z prof. Wojciechem Sadym: Historia nauki – kto i kiedy zaczął szukać praw przyrody?
<https://www.youtube.com/watch?v=AkwuN-dycMc>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GIH_K3_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do systematycznego uzupełniania swojej wiedzy zawodowej w zakresie geologii
GIH_K3_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozpowszechniania w społeczeństwie wiedzy na temat ochrony przyrody
GIH_K3_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wyrażania własnych poglądów podczas dyskusji na tematy związane z geologią i dziedzinami pokrewnymi
GIH_K3_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do realizacji prac geologicznych po wstępnym ustaleniu zagrożeń jakie z nich wynikają i zorganizowaniu miejsca pracy wg wymagań BHP
GIH_K3_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania kreatywnego
GIH_K3_U01	Absolwent/ka potrafi dobrać w zależności od potrzeb i zastosować odpowiednie narzędzia i procedury badawcze z zakresu badań środowiska gruntowo-wodnego
GIH_K3_U04	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać i korzystać z różnych dostępnych źródeł informacji geologicznej, poszerzając w ten sposób swoją wiedzę
GIH_K3_U05	Absolwent/ka potrafi projektować i dokumentować badania geologiczne zgodnie z wymogami prawa w tym zakresie oraz formułować robocze hipotezy badawcze i weryfikować je zaprojektowanymi przez siebie badaniami, dostrzegając przy tym zaistniałe ograniczenia
GIH_K3_U08	Absolwent/ka potrafi opracować syntezę danych geologicznych w celu interpretacji budowy geologicznej wybranego obszaru
GIH_K3_U09	Absolwent/ka potrafi opracować w oparciu o różne źródła informacji archiwalnych oraz własne obserwacje i badania, syntetyczne studium o charakterze praktyczno-zawodowym na zadany temat, zawierające elementy analizy krytycznej
GIH_K3_U10	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie średnio zaawansowanym (B2), w tym terminologią anglojęzyczną w stopniu wystarczającym do czytania prostych publikacji naukowych i prowadzenia konwersacji
GIH_K3_U12	Absolwent/ka potrafi organizować pracę indywidualną a także współdziałać i organizować pracę w grupie w celu rozwiązywania postawionych problemów
GIH_K3_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym mechanizmy i następstwa procesów geologicznych
GIH_K3_W11	Absolwent/ka zna i rozumie ustawy wykorzystywane w pracach geologicznych (Prawo geologiczne i górnicze, Prawo wodne, Prawo budowlane, Prawo ochrony środowiska) oraz podstawowe akty wykonawcze do tych ustaw